

Investeringsplan 2026-2028

Klima og miljø

1 Innledning

Porteføljestyret for klima og miljø har fått ansvaret for å ivareta og utvikle Forskningsrådets samlede portefølje innenfor klima og miljø.

Porteføljen omfatter aktive prosjekter som Forskningsrådet finansierer, som har midler fra EUs rammeprogram for forskning og innovasjon eller andre finansieringskilder Forskningsrådet har ansvar for å mobilisere søkere til. Forskningsrådet kategoriserer alle innvilgede prosjekter langs ulike dimensjoner og denne kategoriseringen ligger til grunn for inndelingen av prosjekter i 11 porteføljer. Porteføljene er ikke gjensidig utelukkende, men kan ha varierende grad av overlapp med hverandre, der et prosjekt kan inngå i flere porteføljer.

Porteføljen for klima og miljø dekker både den tematiske og den sektorovergripende klima- og miljøforskningen, og spenner over mange fag- og samfunnsområder. Porteføljen omfatter alle forskningsråds- og EU-finansierte prosjekter som helt eller delvis kategoriseres som:

- Klima
- Landbasert miljø
- Marint miljø
- Polar
- Sirkulær økonomi

Investeringsplanen gjør rede for hvordan porteføljestyret for klima og miljø vil investere midlene det har fått ansvaret for, for å bidra til mål og prioriteringer i [Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning \(LTP\)](#), til regjeringens [mål for Forskningsrådet](#), [Forskningsrådets strategi](#) og de tre målene for [porteføljeplan](#) for klima og miljø:

- Mål 1: Porteføljen skal styrke evnen til bærekraftig omstilling i offentlig sektor, næringsliv og i samfunnet
- Mål 2: Porteføljen skal bidra til fornyelse og økt kvalitet i klima- og miljøforskningen
- Mål 3: Kunnskap, funn og resultater innenfor porteføljen skal deles og tas i bruk

Porteføljeplanen er det overordnede styringsdokumentet for hvert porteføljestyre. Den iverksettes gjennom en treårig investeringsplan, som oppdateres årlig. Investeringsplanen viser hvordan porteføljestyret vil prioritere sine midler til konkrete utlysninger og andre aktiviteter. Planen har en treårig horisont, der år 1 er detaljert, mens år 2 og 3 i større grad er retningsgivende. Alle utlysninger er med forbehold om bevilgninger i statsbudsjettet. Oppdateringene baseres på nyeste portefølje-analyse, strategiske diskusjoner i porteføljestyret, føringer i tildelingsbrev fra departementene og antatt tilgjengelige midler i perioden planen gjelder for.

2 Prioriteringer og tiltak

Porteføljestyrets samlede prioriteringer og tiltak danner grunnlaget for styrets fremtidige investeringer og øvrige aktiviteter og er beskrevet i porteføljeplanen. Det er imidlertid ikke alle prioriteringer og tiltak i planen som følges opp hvert år.

Porteføljestyrets investeringer skal bidra til ny forskningsbasert kunnskap for å gi samfunn og myndigheter et bedre grunnlag for å ta forskningsbaserte avveininger og valg for et mer bærekraftig lavutslippssamfunn. Porteføljen dekker både den tematiske og den sektorovergripende klima- og miljøforskningen, og spenner over mange fag- og samfunnsområder. Porteføljens investeringer 2026-2028 skal dekke mange prioriteringer - både forskning om sammenhenger, tilstand og endringsprosesser mellom natur, klima, naturressurser og samfunn – og knyttet til den mer forvaltningsrettede forskningen om bl.a. forutsetninger, rammebetingelser, tiltak og virkemidler, samfunn og kultur. Styrets ansvar og handlingsrom er hovedsakelig i rommet mellom grunnforskning og innovasjon, mot den handlingsrettede forskningen, for politikkutforming, forvaltning og et mer bærekraftig samfunn.

Porteføljestyret har for 2026 videreført praksisen med å peke ut spesielt prioriterte brede utlysningstema på samfunnsutfordringer. *Grønn og rettferdig omstilling* støtter opp om

porteføljeplanens prioritering av rask, ansvarlig og rettferdig samfunnsomstilling innenfor planetens tålegrenser. *Samfunnssikkerhet og beredskap* bidrar til prioriteringen av å styrke samfunnets motstandskraft mot kritiske endringer i miljø, klima, naturmangfold og internasjonale forhold.

Andre prioriteringer og tiltak i 2026 er bidrag fra porteføljen til fellesutlysninger innenfor relevante, tverrgående og sektorovergripende samfunnsutfordringer: Mat, miljø, klima og folkehelse, Sannhets- og forsoningskommisjonen og Klima- og miljøendringer påvirker kystnære fiskebestander. Alle de nasjonale 2026-utlysningene porteføljen investerer i er tverrgående og involverer flere porteføljer, og slik følger porteføljestyret opp porteføljeplanens prioritering av samarbeid og kunnskapsdeling for at forskning skal tas raskere i bruk

I tillegg til de større utlysningene prioriterer porteføljestyret Nærings-PhD som styrker koblingen mellom forskning og næringslivet og bidrar til næringsrelevant forskerrekuttering. Utlysningene av midler til koordinerings- og samarbeidstiltak for å fremme formidling og møteplasser knyttet til forskning bidrar til at kunnskap deles og formidles. Porteføljestyret vurderer løpende hvordan vi best kan følge opp porteføljeplanens prioritering av å styrke, fornye og videreføre nasjonale forskningsmiljøer innenfor klima og miljø.

Klima- og miljøutfordringene er i høyeste grad globale utfordringer. Porteføljeplanen sier at porteføljestyret vil fremme internasjonalt forsknings- og innovasjonssamarbeid innenfor klima og miljø. Porteføljestyret prioriterer derfor en bred internasjonal innsats som fremmer internasjonalt samarbeid og gir norske forskere muligheter til å delta på viktige internasjonale arenaer.

På bakgrunn av St. Meld 35 2024–2025) Bærekraftig bruk og bevaring av natur – Norsk handlingsplan for naturmangfold har KLD bedt om at Forskningsrådet i løpet av 2025 utvikler og utlyser en senterordning for forskning på bærekraftig natur- og arealbruk, med tildeling i starten av 2026. I tillegg til betydelig finansiering fra KLD kommer senterordningen i stand med vesentlige bidrag fra ED, NFD, LMD og FFL-JA (Forskningsmidlene for jordbruk og matindustri). Senteratsingen er et betydelig løft på tvers av sektorene som vil prege forskningsfeltet i lang tid fremover.

Utlysninger

Porteføljestyret planlegger å lyse ut 2,1 mrd. kroner i perioden 2026-2028.

Nasjonale utlysninger 2026

Grønn og rettferdig omstilling 2026

Målet med utlysningen er ny kunnskap for samfunnsomstilling innenfor naturens tålegrenser som samtidig sørger for gode samfunn å leve i, kjennetegnet av god velferd og livskvalitet. Det dreier seg om en rettferdig omstilling med legitimitet og tillit i befolkningen til et lavutslippssamfunn som tar vare på klima og natur. Relevante kunnskapsbehov kan blant annet dreie seg om konflikter og avveininger mellom ulike hensyn, fordelingsvirkninger og forutsetninger for omstilling med lav ulikhet, og effektiv bruk av knappe ressurser. Sentrale tema kan inkludere blant annet sirkulær økonomi, klimaomstilling og -tilpasning, sosial bærekraft, energiomstilling, samt arbeidslivets og utdanningssystemets bidrag til og rolle i omstillingen. Porteføljene Velferd og utdanning og Energi og transport vurderer også å legge midler i og samarbeide om utlysningen.

Samfunnssikkerhet og beredskap 2026

Norge står i dag overfor et krevende og sammensatt trussel- og risikobilde. Målet med utlysningen er kunnskap og løsninger som styrker samfunnets motstandsdyktighet og robusthet i bred forstand. Utlysningen skal finansiere forskning om hvordan vi kan sikre oss mot både menneskeskapte og ikke-menneskeskapte trusler. Utlysningen i 2025 hadde hovedfokus på naturfare og har mobilisert flere søknader innenfor dette, i tillegg til det polare feltet. For å sikre større tematisk bredde og relevans planlegges det for en utvidelse av utlysningen i 2026. Relevante innfallsvinkler for vår portefølje vil

kunne være kunnskap om håndtering av klimaendringene og effektene av disse (eksempelvis naturfare/katastrofer). Hvordan vi skal møte de langsiktige utfordringene og sette inn avbøtende tiltak for å unngå og eliminere risiko før hendelsene inntreffer. Risikovurdering og -håndtering, risikoaksept, prioritering og kost-nytte aspekter, både samfunnsøkonomisk og samfunnsetisk. Teknolog utvikling knyttet til varslings- og overvåkningssystemer og problemstillinger/risiko knyttet til data og informasjon (både tilgang, kontinuitet, tillit og desinformasjon). De overnevnte temaene vil også ha en særstilling i nordområdene, der også geopolitiske problemstillinger er sentrale. Porteføljene Demokrati og global utvikling, Energi og transport, Mat og bioressurser, Muliggjørende teknologier og Helse er interessert i å samarbeide om dette med vår portefølje. Det er en stor utvidelse fra 2025. Endelig tematikk vil måtte justeres av hvilke porteføljer som velger å delta.

Mat, klima, miljø og folkehelse 2026

Målet med utlysningen er økt kunnskap om sammenhengene mellom fagområdene mat, miljø, klima og folkehelse. Disse områdene påvirker hverandre, og har mange gjensidige avhengigheter. Systemperspektiv og én-helse perspektivet er derfor sentralt i denne utlysningen. Utlysningene for 2024 og 2025 har mobilisert mange søknader med hovedvekt på mat, både fra land og sjø. For å sikre større tematisk bredde planlegges det for egne deltema for 2026 som kan bidra til bedre representasjon av søknader som omhandler temaer innenfor klima, miljø og folkehelse. Relevante innfallsvinkler for vår portefølje kan være problematikk knyttet til miljøgifter, forurensing og plast. Porteføljestyrene for Mat og bioressurser og Helse planlegger også å delta i denne utlysningen.

Oppfølging av sannhets- og forsoningskommisjonens rapport 2026

Den første utlysningen i 2025, rettet mot kunnskapsbehov identifisert i Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport var rettet mot samisk, kvensk/norskfinsk og skogfinsk kultur- og samfunnsutvikling. Temaene utdanning og språk ble godt representert, mens områder som klima, miljø og fornybar energi, ble i mindre grad dekket. Forskningsrådet har derfor et ønske om tydeligere prioritering av kunnskapsbehov innen klima, miljø, energi og transport i neste planlagte utlysning.

Klima- og miljøendringer påvirker lokale og kystnære fiskebestander 2026

Naturlige klimavariasjoner og fiske har historisk vært ansett som de to viktigste faktorene for å forklare variasjoner i fiskebestandene. I senere tid har menneskeskapte klima- og miljøendringer (som for eksempel avrenning, havbruk, utslipp osv.) utviklet seg til å bli stadig viktigere påvirkningsfaktorer for rekruttering, vekst og overlevelse, i tillegg til utbredelse og vandringsmønstre. Det er usikkerhet knyttet til hvordan ulike populasjoner, bestander og arter responderer og vi trenger mer kunnskap om resultatene av endringene vi allerede ser og de som forventes frem i tid. Vi ønsker å ha særskilt søkelys på kystnære arter. Forskningen skal bidra til å styrke forvaltningen av kystnære fiskebestander. Utlysningen vil være et samarbeid mellom porteføljestyret for mat og bioressurser og porteføljestyret for klima og miljø.

Samfunnsoppdrag sirkulær økonomi 2026

Porteføljestyret har vedtatt en utlysning rettet mot oppfølging av samfunnsoppdraget på sirkulær økonomi og de tilhørende delmålene. Midlene skal fordeles likt mellom innovasjonsprosjekt i næringslivet (IP-N) og innovasjonsprosjekt i offentlig sektor (IP-O).

Nærings-ph.d. og Offentlig sektor-ph.d.

For 2026 foreslår administrasjonen at hovedvekten av midlene blir brukt på nærings-ph.d., fordi offentlig sektor-ph.d. var prioritert i 2025. Administrasjonen foreslår også å rette midlene tematisk mot sirkulær økonomi, ved å knytte dem opp mot målene for det nye samfunnsoppdraget på sirkulær økonomi.

Arrangementsstøtte og kommunikasjon og formidling

Utlysningene representerer to viktige virkemidler for å styrke forskningsbasert kunnskap i samfunnet og fremme dialog mellom forskere, beslutningstakere og allmennheten.

Støtte til arrangement gir en verdifull mulighet til å etablere møteplasser for kunnskapsdeling, nettverksbygging og vitenskapelig samarbeid. Gjennom støtte til konferanser, seminarer og

workshoper innenfor temaene klima, miljø, areal, marint, polar og sirkulær økonomi, legger utlysningen til rette for arrangementer som både formidler forskningsresultater og stimulerer til samarbeid og innovasjon. Det legges vekt på tverrfaglig samarbeid og internasjonal deltakelse.

Kommunikasjon og formidling av klima-, miljø- og havforskning støtter prosjekter som bidrar til økt forståelse for klima-, miljø- og havrelaterte utfordringer som gjør det lettere å ta forskningsbasert kunnskap i bruk. Utlysningen fremmer samarbeid mellom forskere og kommunikasjonspersoner, og vektlegger nyskapende og kreative formidlingsformer. Dette gir rom for prosjekter som skiller seg ut fra ordinært kommunikasjonsarbeid og som kan nå bredt ut i samfunnet.

Begge utlysningene er eksempler på hvordan Forskningsrådet legger til rette for at forskning kan deles, forstås og brukes med begrensede midler. Utlysningene er løpende.

Havforskningstiåret

FNs havforskningstiår for bærekraftig utvikling (2021–2030) skal gi et globalt løft for å heve kunnskapen om havet og sørge for at samfunnet kan ta kunnskapen i bruk, slik at vi når FNs bærekraftsmål. Ett uttalt mål er at alle deler av befolkningen skal få større forståelse av hvor viktig havet er. Forskningsrådet lyser ut midler der en kan søke støtte til et bredt spekter av kommunikasjons- og formidlingstiltak som bidrar til å øke denne forståelsen. Tiltakene skal formidle forskningsbasert kunnskap og gi økt havforståelse (ocean literacy). Det forventes utlyses om lag 2 mill. kroner årlig for 2025-2027 og søknadsfristen er per i dag løpende.

Nasjonale utlysninger 2027 og 2028

Grønn og rettferdig omstilling 2027

Administrasjonen foreslår en videreføring av Grønn og rettferdig omstilling i 2027. Det er dialog med porteføljen Demokrati og global utvikling om samarbeid. Forutsatt et betydelig bidrag derfra, foreslår administrasjonen en tydeligere innretning mot globale perspektiver for grønn og rettferdig omstilling enn i 2026.

Mat, miljø, klima og folkehelse 2027

Porteføljen Mat og Bioressurser som har koordinert utlysningene vurderer utlysning av en kunnskapsoppsummering i 2027. Dette kan fungere som grunnlag for å vurdere status og veien videre etter tre tverrgående og sektorovergrepene utlysninger på rad 2024-26. Porteføljestyret for klima og miljø er ikke forventet å dekke kostnadene for oppsummeringen, men den vil være utformet for å dekke også dette styrets behov.

Samfunnsoppdrag sirkulær økonomi 2027

Administrasjonen foreslår en utlysning rettet mot oppfølging av det nye samfunnsoppdraget på sirkulær økonomi og delmålene som er satt for det. Det er et åpent spørsmål hvilke(n) søknadstyper som er mest egnet. Administrasjonen vil undersøke muligheter for samarbeid med andre porteføljer om en slik utlysning.

Polhavet 2050 2027

Den foreslåtte utlysningen med arbeidstittel *Polhavet 2050* er rettet mot det store, nasjonale programmet med samme navn. Programmet er planlagt gjennomført 2026-2035 for å forske på endringene som skjer i Polhavet og de konsekvensene de har for miljø og samfunn. Målet med utlysningen er å øke kunnskapen om endringene i Polhavet. Den foreslåtte utlysningen skal støtte opp om konsortiets egne midler og eventuell finansiering direkte over Statsbudsjettet. Programmets vitenskapelige plan er delt i seks tverrfaglige forskningstema og vil danne grunnlag for detaljering av utlysningen. Utlysningen vil støtte opp under FNs Havforskningstiår, Det Internasjonale Polaråret (IPY) og arbeidet i IPCC. Utlysningen vil være åpen for alle norske forskningsorganisasjoner. Det er etablert samarbeid med Storbritannia og Tyskland som begge indikerer deltakelse i utlysningen med ca. 4 mill. €/£ hver.

Land møter kyst 2027

De norske kystområdene er rike på ressurser. Menneskelig aktivitet og klimaendringer truer dette mangfoldet i økende grad. Det at 80 % av befolkningen i Norge bor mindre enn 10 km fra sjøen gjør at fjorder og kystnære farvann er særlig utsatt for ulike menneskeskapte påvirkningsfaktorer som bl.a. eutrofiering gjennom elvetilførsler, diffus avrenning og kloakk, miljøgifter/forsøpling, båttrafikk, fiske, friluftsliv, naturinngrep, infrastruktur, arealinngrep og ulike interessekonflikter. Tematikken vil justeres avhengig av tildelingene på senterordningen i 2026 og hvilke kunnskapshull som dekkes i de nye senterne.

Polaråret og klimasystemet, inkludert Svalbard 2028

Regjeringen har besluttet at Norge skal bidra signifikant og synlig med forskning til det 5. Internasjonale Polaråret (IPY) 2032-2033. For Norge som polarnasjon må ambisjonene være store, godt koordinerte og settes sammen av små og store prosjekter forankret i nasjonale og internasjonale strategier og forskningsprioriteringer. Svalbard er en sentral forskningsplattform for norsk og internasjonal polar- og klimaforskning og må fremheves i satsingen, for å styrke norsk forskningsledelse, i tråd med Regjeringens Svalbardmelding. Denne første utlysningen vil være systemrettet og bygge på norsk, ledende kompetanse og avansert forskningsinfrastruktur og observasjonssystemer knyttet til klima- og jordsystemet og polarområdenes rolle og utvikling i globale klimaprosesser. Utlysningen tenkes bred og vil komplettere prioriteringene under Polhavet 2050 og relevante utlysninger som kommer under klynge 5 og 6 i Horisont Europa.

Internasjonale utlysninger

Europeiske partnerskap

Porteføljestyret har vedtatt at det internasjonale arbeidet skal gis gode nok vilkår. Partnerskapenes utlysninger gir norske forskere mulighet til å delta i internasjonale prosjektkonsortier. I partnerskapene ser vi at norske søkere hevder seg godt og stor oversøking fra norsk side er ikke uvanlig. I utlysningsplanen er det nå lagt opp til tilstrekkelige og faste årlige bidrag til utlysninger i partnerskapene. Biodiversa+ og Water4All har hele sin finansiering fra dette porteføljestyret, mens Driving Urban Transformations (DUT) også har midler fra porteføljestyret for Energi og transport. Resilient Cultural Heritage får mesteparten av midlene fra dette styret, men får finansielt bidrag fra Velferd og utdanning. Sustainable Blue Economy (SBEP) har mesteparten av sin finansiering fra Mat og bioressurser.

- [European Biodiversity Partnership - Biodiversa +](#)
- [Water4All](#)
- [Driving Urban Transitions to a Sustainable Future \(DUT\)](#)
- [Resilient Cultural Heritage](#)
- [Sustainable Blue Economy Partnership](#)

Vi har ikke en egen forskningsinnsats på vann, byforskning eller kulturarv og derfor fyller Water4All, DUT og Resilient Cultural Heritage viktige roller. Biodiversa+ kompletterer den nasjonale innsatsen på naturmangfold.

Porteføljestyret holder av noe midler fra 2027 til partnerskapet Social Transformations and Resilience (STR) som er under utvikling.

JPI-er (Joint Programming Initiatives)

Norge deltar i følgende JPI-er knyttet til ansvarsområder for porteføljestyret for klima og miljø:

- [JPI Climate](#)

Forskningsrådet deltar i utlysning på samfunnsmessige aspekter ved klimaendringer, inkludert gjennomgripende klimaomstilling av samfunnet i lys av flere sammenfallende kriser (klima, natur og forurensning) i 2026. Utlysningen er forsinket fra 2025, men det er satt av 20 mill. kroner fra portefølje klima og miljø til dette, jf. forrige investeringsplan. Utlysningsplanen for JPI Climate fom 2027 er foreløpig ikke klar og det er derfor ikke avsatt midler til dette nå. Dette kan derimot endre seg når detaljene blir klare.

- [JPI Oceans](#)

JPI-en vil gjennomføre en utlysning innenfor Blue Carbon, dvs. evnen til marint biologisk opptak av karbon, i løpet av 2026. JPI Oceans planlegger videre utlysninger innenfor Ocean Oxygen Loss (klima- og miljøtematikk) og Underwater Noise (miljøtematikk) som, hvis de besluttet, forventes lagt ut i 2027 og/eller 2028. Porteføljestyret setter av 12 mill. kroner til de planlagte utlysningene i perioden 2026-28.

Andre internasjonale utlysninger

Belmont Forum CRA Arctic III

Det har vært gjennomført to tidligere Belmont Forum (BF) utlysninger om Arktis, 2014 og 2018. Gjennom Arctic Science Funders Forum vil det til BF-møtet i november bli foreslått en ny Arktis-utlysning i 2028. Utlysningen skal være tverrfaglig og vil bygge på på noen av prioriteringene fra International Conference on Arctic Research Planning (ICARP) prosessen som lister forskningsprioriteringer de neste ti årene og dermed også støtter opp om IPY. Det må være minst tre medlemsland i BF som støtter utlysningen.

Samarbeid med National Science Foundation (NSF - USA)

En bilateral avtale (MoU) mellom Forskningsrådet og NSF er planlagt og jobbet med det siste året. Avtalen er bred, men vil i første omgang prioritere polarforskning i en felles utlysning. Dersom en signering av MoU-en drar ut i tid som følge av at vi ikke kommer til enighet om begrensninger USA ønsker å sette i avtalen, foreslås det at midlene alternativt knyttes til planlagt oppfølging av ordningen for rekruttering av talentfulle forskere til Norge i 2026. Midlene kan da knyttes til allerede finansierte arktiske prosjekter i porteføljen, med vekt på prosjekter med toppforskere fra USA og som støtter opp under FNs Havforskningstiår og tiår for kryosfæreforskning.

WEAVE-utlysning med Formas

Både Forskningsrådet og det svenske forskningsrådet Formas er medlem av Weave, et europeisk nettverk støttet av Science Europe som skal styrke internasjonalt forskningssamarbeid. Forskningsrådet har fått forespørsel om å samarbeide om tema som ligger innenfor porteføljestyret for klima og miljø sitt ansvarsområde med Formas i 2026. Den foreslåtte modellen for 2026 vil være en såkalt «lead agency»-løsning der Formas står for utlysning, mottak og søknadsbehandling og Forskningsrådet finansierer de norske prosjektpartnerne i søknader som når opp i konkurransen. Den tematiske innretningen Formas bruker er deres såkalte «åpne» utlysning for forskningsprosjekt som kalles [Utforska](#). Forskningsrådet må vurdere om hele den tematiske innretningen ansees som relevant eller om vi vil sette spesielle vilkår for hva vi kan finansiere. Ressursbehovet anslås til ca. 30 mill. kroner fra Forskningsrådet, hvorav porteføljestyrene for forskningssystemet og klima og miljø forventes å bidra med halvparten hver. Utlysningen har som mål å styrke norsk-svensk samarbeid på klima og miljø.

Ukraina

Forskningsrådet har igangsatt et strategisk samarbeid med det ukrainske forskningsrådet. Samarbeidet bruker flere virkemidler i samarbeidet, der bilateral fellesutlysning nå utvikles. Ukraina har spilt inn flere kunnskapsbehov fra sin side, og første utlysning vil rettes mot mental helse. Om dette blir en suksess vil vi vurdere å gjenta dette flere ganger. Forurensing, miljøgifter og ødelagte matsystemer er tema som kan være aktuelle for 2027.

Samarbeid med Kina

Kunnskapsdepartement (KD) har gitt Forskningsrådet i oppdrag å iverksette «Joint Action Plan» (JAP) mellom KD og Ministry of Science and Technology (MOST) i Kina. Dette innebærer å komme fram til en omforent handlingsplan med MOST for perioden 2024-2027. Forskningsrådet er i gang med oppgaven.

I arbeidet skal følgende tema tas opp og vurderes:

- Samarbeid gjennom multinasjonale finansieringsplattformer, herunder EU, Belmont forum og NordForsk
- Fellesutlysning mellom Forskningsrådet og Natural National Science Foundation of China (NSFC)
- Norsk deltakelse i MOST sin Joint Labs utlysning
- Andre samarbeidsformer

Samspeilet mellom nasjonal og internasjonal innsats

Forskningsrådets utlysninger skal bidra til å skjerpe og kvalifisere norske forskningsmiljøer i større Europeiske konsortier mot konkurranseutsatte EU-utlysninger på beslektede forskningstemaer innen porteføljen. Samtidig skal våre utlysninger dekke opp for kunnskapsutvikling av spesiell betydning for Norge og som ikke er like sentralt for Europa. Horisont Europa finansierer store prosjekter som gir merverdi for felles-europeiske prioriteringer. Innenfor klima- og polarforskning, marine økosystemer, biomangfold og økosystemtjenester, sirkulærøkonomi mm. vil det i arbeidsprogrammene for 2026-2027 komme mange relevante utlysninger og tema, og Forskningsrådet vil mobilisere til sterk deltakelse i disse.

Planlagte rammer for utlysninger i perioden 2026-2028 (mill. kroner)						
Utlysninger	Hvem kan søke	Forventet søknadsfrist*	Forventet tildeling*	2026	2027	2028
Nasjonale utlysninger						
Grønn og rettferdig omstilling	Forskningsorg	Vår 2026	Høst 2026	104	102	
Samfunnsikkerhet og beredskap	Forskningsorg	Vår 2026	Høst 2026	113		
Mat, miljø, klima og folkehelse	Forskningsorg	Vår 2026	Høst 2026	20		
Oppfølging av sannhets- og forsoningskomisjonens rapport	Forskningsorg	Vår 2026	Høst 2026	10		
Klima- og miljøendringer påvirker lokale og kystnære fiskebestander	Forskningsorg	Vår 2026	Høst 2026	70		
Samfunnsoppdrag sirkulær økonomi	Forskningsorg + næringsliv + offentlig sektor	Vår 2026	Høst 2026	80	27	
Havforskningståret	Forskningsorg	Løpende	Løpende	2	2	2
OFFPHD/NÆRINGSPHD	Næringsliv + offentlig sektor	Løpende	Løpende	17	10	15
Koordinerings- og støtteaktiviteter (Arrangement- og nettverksstøtte)	Forskningsorg	Løpende	Løpende	10	10	10
SEAPO (lyses ikke ut)	Forskningsorg	Løpende	Løpende	30	30	30
Senter for bærekraftig areal- og naturbruk	Forskningsorg	Høsten	Vår 2026	452		
Polhavet 2050	Forskningsorg				125	
Land møter kyst	Forskningsorg				120	
IPY og klimasystemet inkludert Svalbard	Forskningsorg					150
Tverrgående tematiske utlysninger	Forskningsorg + næringsliv + offentlig sektor					207
Internasjonale utlysninger						
Partnerskapet Biodiversa**	Forskningsorg	Våren	Høsten	27		27
Partnerskapet Water4All	Forskningsorg	Våren	Høsten	20	16	16
Partnerskapet Driving Urban Transitions (DUT)	Forskningsorg				25	25
Partnerskapet Resilient Cultural Heritage	Forskningsorg	Våren	Høsten	10	10	10
Partnerskapet Sustainable Blue Economy	Forskningsorg	Våren	Høsten	17	7	7
Partnerskapet Social Transformations and Resilience	Forskningsorg				3	3
JPI Klima ***	Forskningsorg					
JPI Oceans	Forskningsorg	Våren	Høsten	12	12	12
Belmont forum CRA Arctic 2	Forskningsorg				20	
Bilateral utlysning med National Science Foundation USA	Forskningsorg				30	
WEAVE Utllysning med Formas (SE)	Forskningsorg	Våren	Høsten	15	15	15
Ukraina utlysning 2027 ***	Forskningsorg					
Utllysning med MOST (Kina) 2027 ***	Forskningsorg					
Sum				1 008,86	563,44	528,44
* Forventet søknadsfrist og forventet tildelingstidspunkt er foreløpige planlagte tidspunkter for utlysninger i 2026 og kan endre seg etter hvert som planene utvikles i detalj.						
** Biodiversa** har siste ordinære utlysning med frist i 2027 (BiodivFuture). Planen er at Norge skal delta i 2027 på samme nivå som i 2026.						
*** P. t. foreligger ikke en besluttet utlysning, men porteføljestyret holder muligheten åpen.						